

HULP- EN
DIENSTVERLENING
AAN GEDETINEERDEN

Actieplan 2023-2026

Gevangenis Ieper

Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

01/12/2023

Voorwoord

Op 13 november 2020 heeft de Vlaamse Regering het Vlaams strategisch plan 2020-2025 inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden goedgekeurd. De wetgeving betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden stelt dat elk beleidsteam een lokaal actieplan moet opmaken. In het Masterplan III werden echter uitbreidingswerken (meer celcapaciteit) voorzien voor de gevangenis van Ieper. De principiële beslissing werd genomen om de gevangenis tijdens de werkzaamheden te sluiten. De voorziene sluitingsperiode was 2021-2023, wat een tijdelijke sluiting van twee jaar betekende. Het beleidsteam van de gevangenis van Ieper besliste daarom om voor de periode 2021-2023 geen actieplan te schrijven, maar een “Plan van Aanpak – Sluiting gevangenis Ieper”.

De gevangenis van Ieper opent zijn deuren terug op 8 januari 2024. Voor de periode 2023-2026 focust het actieplan enerzijds op de heropstart van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in de vernieuwde gevangenis en anderzijds op een inhoudelijke verdieping na een periode van stabilisatie. De hulp- en dienstverlening zet samen met DG EPI zijn schouders onder de uitbouw van de vernieuwde gevangenis.

01/12/2023

Delphine Vanhaelemeesch
namens Beleidsteam Gevangenis Ieper

Inhoudstafel

Voorwoord	1
Inhoudstafel	2
Omgevingsanalyse.....	3
Gevangenis Ieper.....	3
Historiek van verbouwingen.....	3
Type en regime.....	3
Capaciteit.....	3
Personeel.....	4
Wijzigingen met impact.....	4
Nieuw én meer personeel	4
Functiedifferentiatie DG EPI.....	5
Gewijzigd programma gedetineerden.....	5
Stijgende populatie met veroordeelden	5
Digitalisering.....	5
Doelstellingen.....	5
Fase 1: Heropstart	5
Doelstelling 1: De hulp- en dienstverlening wordt (her)opgestart in de vernieuwde gevangenis van Ieper.....	6
Fase 2: Inhoudelijke verdieping.....	8
Doelstelling 2: De hulp- en dienstverlening ontwikkelt een integraal doelgroepenbeleid vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.	8
Doelstelling 3: Participatie van de doelgroep staat centraal binnen de werking van de hulp- en dienstverlening.	10
Doelstelling 4: We communiceren kwaliteitsvol en toegankelijk met en naar gedetineerden. ...	11
Doelstelling 5: De digitale mogelijkheden binnen de gevangenis van Ieper worden onderzocht.	13
Organisatiestructuur met overlegmodel.....	14
Het beleidsteam	14
Het coördinatieteam	15
Het CORTi	15
Bijlage - Samenvatting.....	16

Omgevingsanalyse

De omgevingsanalyse van dit actieplan is bijzonder. Zowel DG EPI als de hulp- en dienstverlening hebben in leper elk hun eigen verhaal uit het verleden, maar starten beiden hun werking opnieuw vanaf januari 2024. Dit betekent dat we samen onze weg zullen moeten zoeken in een tot nu toe onbekende realiteit. Hoe zal de theorie eruit zien in de praktijk? En wat kan de hulp- en dienstverlening daarin betekenen? Het schrijven van een nieuw verhaal begint echter niet uit het niets. We hebben een voorgeschiedenis, eentje waar we graag rekening mee houden, maar houden de blik op de toekomst. In deze omgevingsanalyse staan we stil bij de verbouwwerken, een korte schets van de tot nu toe gedetecteerde wijzigingen en de mogelijke impact hiervan op de hulp- en dienstverlening.

Gevangenis leper

Historiek van verbouwingen

De gevangenis van leper werd in gebruik genomen in 1876 en was oorspronkelijk ontworpen volgens het Ducpétiaux-model (stervorm). Ingevolge de quasi totale vernieling tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de gevangenis in de jaren 1920 heropgebouwd, zij het kleiner van omvang. Vanaf de jaren '70 werd er regelmatig verbouwd en uitgebreid om te voldoen aan de veranderende infrastructurele noden en behoeften.

In 2007 startte het masterplan voor de grootschalige renovatie en uitbreiding van de gevangenis. In een eerste fase, in 2005, kreeg de gevangenis een nieuwe wandelkoer. In een tweede fase, die startte in 2007, werd een garage afgebroken en een nieuw inkomgebouw opgetrokken. De derde fase, die liep van 2010 tot 2013, bestond uit het bouwen van een nieuwbouw met bezoekerscomplex, kantoren en een keuken. Ook de bouw van groeps- en gesprekslokalen die gebruikt worden door de hulp- en dienstverlening situeert zich in deze periode. De gevangenis beschikt daardoor over een bibliotheek, sportruimtes, leslokalen, individuele gesprekslokalen en kantoorruimtes. Die nieuwe gemeenschappelijke logistieke delen werden al voorzien op een hogere gevangenis capaciteit. De ingebruikname vond plaats in 2016. In 2017 werd de administratieve gang volledig verbouwd. Tot slot startte de laatste verbouwfase op 1 april 2022. De bestaande cellen werden grondig gerenoveerd en een aantal vleugels werden bijgebouwd die de capaciteit van de gevangenis verhoogt. De werken duurden ongeveer 2 jaar en de gedetineerden verbleven gedurende deze periode in andere gevangnissen. De heropening is voorzien op 8 januari 2024.

Type en regime

De gevangenis van leper is een gesloten inrichting en doet in hoofdzaak dienst als arresthuis voor het gerechtelijk arrondissement van West-Vlaanderen, afdelingen leper en Kortrijk. Vanaf 2024 kunnen ook 40 veroordeelden verblijven in de gevangenis van leper.

Capaciteit

Fase 4 van de verbouwwerken staat in het teken van capaciteitsuitbreiding. Vanaf 2024 beschikt de gevangenis van leper over 100 cellen verspreid over vijf secties. Gedetineerden zullen alleen, per twee of per drie verblijven, met een totale capaciteit van 169 gedetineerden (zie overzicht hieronder). Daarnaast is er in de ambtswoning nog plaats voor 12 personen in beperkte detentie.

Voorheen				2024		
Sectie	Cel	Aantal	Capaciteit	Cel	Aantal	Capaciteit
Eerste sectie	Duo	4	8	Trio	4	12
	Mono	6	6	Mono	6	6
	Strafcel		/	Prikkelarm		/
		10	14		10	18
Tweede sectie	Duo	4	8	Trio	4	12
	Mono	7	7	Mono	7	7
		11	15		11	19
Derde sectie	Mono	28	28	Mono	26	26
			28	Prikkelarm		/
					26	26
Vierde sectie				Duo	27	54
					27	54
Vijfde sectie				Duo	26	52
					26	52
Totaal	49		57*	100		169

Personeel

Het personeelskader van Justitie bestaat in januari 2024 uit 133 VTE, waarvan 109 VTE bewakend personeel. Zij worden vanaf de heropening opgesplitst in twee functiecategorieën: 53,5 VTE detentiebegeleiders en 55,5 VTE veiligheidsassistenten.

Wijzigingen met impact

De tijdelijke sluiting van de gevangenis alsook de uitbreidingswerken hebben een impact op wie woont en werkt in de gevangenis van Ieper. De stabiele periode werd onderbroken en de heropstart gaat gepaard met een aantal fundamentele wijzigingen. Nieuwe verbouwingen staan niet meer op de planning, waardoor een einde komt aan de jarenlange infrastructurele werken. Dit betekent dat vanaf 2024 op de lange termijn kan worden nagedacht, rekening houdend met volgende aandachtspunten.

Nieuw én meer personeel

De invulling van het personeelskader van zowel DG EPI als de hulp- en dienstverlening is grondig gewijzigd sinds 2022. Dit betekent dat nieuwe personeelsleden zullen starten in januari 2024. Daarnaast is er een uitbreiding van beide personeelskaders. Wat betreft de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden werd een meervraag gesteld zodat een antwoord geboden kan worden op de stijgende detentiecapaciteit. De resultaten hiervan zijn bij het schrijven van het actieplan slechts partieel gekend.

Func tiedifferentiatie DG EPI

Het personeelskader van DG EPI is niet alleen vernieuwd en uitgebreid, maar ook gedifferentieerd. Veiligheidsassistenten en detentiebegeleiders zullen aan de slag gaan. Als hulp- en dienstverlening zal het belangrijk zijn goed samen te werken met (vooral) de detentiebegeleiders en elkaars rol en functie goed te kennen.

Gewijzigd programma gedetineerden

De gekende dagindeling wordt gewijzigd. Door de stijging van de capaciteit zullen meer activiteiten (wandeling/bezoek/activiteit) op hetzelfde moment doorgaan. Dit betekent dat gedetineerden keuzes zullen moeten maken.

Stijgende populatie met veroordeelden

De gevangenis van Ieper blijft in eerste instantie een arresthuis, maar ook veroordeelden zullen kunnen verblijven in Ieper. De impact van de wijzigingen van de Wet Externe Rechtspositie moeten in dit kader ook afgewacht worden. Wat zeker is, is dat de stijgende en gewijzigde populatie ongetwijfeld impact zal hebben op de werking en het aanbod van de hulp- en dienstverlening.

Digitalisering

Ieper zal een moderne gevangenis zijn. De cellen zullen uitgerust zijn met het nieuwe dienstenplatform Just From Cell (incl. telefonie). Dit creëert nieuwe mogelijkheden en behoeften voor de hulp- en dienstverlening.

Doelstellingen

Het actieplan van de gevangenis van Ieper bestaat zoals aangegeven uit twee fasen: heropstart en verdieping. In de fase van heropstart streven we naar de creatie van stabiliteit en zichtbaarheid voor de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. We focussen op aanbod in de breedte en gunnen het onszelf om de weg te vinden in de vernieuwde gevangenis. Ondertussen wordt de doelgroep en diens noden en behoeften verkend, zodat in een tweede fase een verdere inhoudelijke verfijning van de hulp- en dienstverlening kan gebeuren.

Fase 1: Heropstart

De tijdelijke sluiting en de daaropvolgende heropening van de gevangenis hebben een impact op de werking van de hulp- en dienstverlening. Eenieder zal zijn weg moeten (terug)vinden in de vernieuwde gevangenis. De eerste periode zal de focus daarom liggen op het opnieuw creëren van stabiliteit en zichtbaarheid. De vroegere werking van de hulp- en dienstverlening wordt met en door alle partners geëvalueerd en aangepast aan de vernieuwde infrastructuur en de werking van de gevangenis. Hierbij houden we rekening met de opgebouwde expertise tijdens de sluiting en voorheen. De nodige logistieke voorbereidingen worden getroffen en het individuele en groepsaanbod kent een doorstart. Doorheen het jaar vinden evaluatiemomenten plaats, zodat rekening houdend met de gedetecteerde noden en behoeften van de stakeholders, het aanbod verder verfijnd kan worden. In wat volgt geven we een overzicht van de te ondernemen acties in functie van die heropening.

Doelstelling 1: De hulp- en dienstverlening wordt (her)opgestart in de vernieuwde gevangenis van leper.

Doelstelling 1	
De hulp- en dienstverlening wordt (her)opgestart in de vernieuwde gevangenis van leper.	
Actie 1.1.	
Alle partners zijn betrokken bij de uitwerking van de heropstart van de hulp- en dienstverlening.	
Tijdens de sluiting werden de structurele partners op de hoogte gehouden van de stand van zaken van de verbouwwerken. Het beleids- en coördinatieteam bleef gedurende de sluiting af en toe samenkomen, zodat de heropening tijdig voorbereid kon worden. Sinds september 2023 is de intensiteit verhoogd. DG EPI engageert zich om de hulp- en dienstverlening te betrekken bij de uitwerking van processen die relevant zijn voor hen, zowel beleidsmatig als operationeel. Dit gaat bijvoorbeeld over het programma voor de gedetineerden, de nieuwe digitale evoluties (zoals Just from Cell), ... De beleidscoördinator zal uitgenodigd worden bij de georganiseerde overlegmomenten. Bij de uitwerking van operationele zaken zullen ook de andere coördinatoren aansluiten. De beleidscoördinator koppelt ter voorbereiding van de overlegmomenten terug naar de relevante partners met oog op het vragen van input.	
Link STRAP	53. Het partnerschap met de federale overheid.
Trekker	DG EPI en beleidscoördinator
Betrokkenen	Beleids- en coördinatieteam
Timing	2023 + 2024
Indicatoren	Verslagen van overlegmomenten.
Middelen	/

Doelstelling 1	
De hulp- en dienstverlening wordt (her)opgestart in de vernieuwde gevangenis van leper.	
Actie 1.2.	
De nodige logistieke voorbereidingen worden getroffen voor de heropening van de gevangenis van leper.	
Het gebouw en het personeel kent een grondige wijziging sinds de sluiting van de gevangenis van leper. De lokalen en het materiaal die gebruikt worden voor de hulp- en dienstverlening worden terug klaargestoomd na twee jaar van onbruik. Daarnaast worden de nodige budgetten (welzijnsprojecten, CDRGA, sport, steunfonds, digitaliseringssubsidie bibliotheek, onderwijsbudgetten bij cellmade ...) aangevraagd. Tot slot wordt de personeelsinzet per dienst en in zijn totaliteit in kaart gebracht. Daaraan gekoppeld wordt het medewerkersbeheer terug op punt gezet.	
Link STRAP	/
Trekker	Beleidscoördinator en organisatieondersteuner
Betrokkenen	Alle medewerkers
Timing	december 2023 – januari 2024
Indicatoren	Infrastructuur en materiaal is klaar voor gebruik. Budgetten zijn aangevraagd of budget-aanvragen worden voorbereid. Medewerkersbeheer staat op punt.

Middelen	Structurele personeelsinzet, eventueel aangevuld met extra middelen naar aanleiding van de meervraag. De bestaande budgetposten.
----------	---

Doelstelling 1	
De hulp- en dienstverlening wordt (her)opgestart in de vernieuwde gevangenis van Ieper.	
Actie 1.3.	
Het individuele aanbod en groepsaanbod wordt terug opgestart.	
De eerste gedetineerden worden verwacht op 8 januari. Vanaf dag 1 staat de hulp- en dienstverlening klaar. We kiezen ervoor om stapsgewijs op te starten, zodat de theorie zijn weg vindt in de praktijk. We starten daarom in eerste instantie met het individuele aanbod, aangevuld met basis groepsaanbod. Vervolgens is er plaats voor extra groepsaanbod. Elke verantwoordelijke schrijft uit wat nodig is ter operationalisering van diens aanbod.	
Link STRAP	/
Trekker	Beleidscoördinator en organisatieondersteuner
Betrokkenen	Verantwoordelijken individueel en groepsaanbod
Timing	Vanaf 8 januari 2024
Indicatoren	Overzicht opstart (basis)aanbod + operationaliseringsnoden. Individueel aanbod is integraal gestart. Basisaanbod is gestart.
Middelen	Steunfonds (groepsaanbod) Personeelsmiddelen

Doelstelling 1	
De hulp- en dienstverlening wordt (her)opgestart in de vernieuwde gevangenis van Ieper.	
Actie 1.4	
De werking van de hulp- en dienstverlening wordt verder op punt gezet en geëvalueerd en dit in transparante dialoog met alle betrokken partijen.	
De hulp- en dienstverlening kende in het verleden een stabiele werking in de gevangenis van Ieper. De startwerking van januari 2024 dient verder op punt te worden gezet. Een periodieke evaluatie van de (samen)werking vindt plaats in transparante dialoog met alle betrokken partijen. Communicatielijnen alsook structurele documenten worden aangepast aan de nieuwe realiteit. De noden en behoeften van de gedetineerden worden gedetecteerd en verfijnd in thema's. Stabiliteit en zichtbaarheid wordt gecreëerd voor de hulp- en dienstverlening.	
Link STRAP	51. De multidisciplinaire aanpak in de samenwerking tussen de hulp- en dienstverleningspartners binnen de netwerkorganisatie evalueren en versterken.
Trekker	Beleidscoördinator en organisatieondersteuner
Betrokkenen	Beleids- en coördinatieteam
Timing	2024
Indicatoren	Periodieke evaluatie werking (per kwartaal). Duidelijke communicatielijnen. Vernieuwde structurele documenten. Zicht op noden en behoeften van gedetineerden.

Fase 2: Inhoudelijke verdieping

Eens de hulp- en dienstverlening zijn weg gevonden heeft in de vernieuwde gevangenis is er ruimte voor inhoudelijke verdieping op basis van de gedetecteerde noden en behoeften van de gedetineerden.

Tijdens de voorbereidende fase van dit actieplan, en dus voor de effectieve opening van de gevangenis, benoemde het beleidsteam vier gezamenlijke thema's. Ten eerste willen we zicht krijgen op de doelgroep die verblijft in de gevangenis van Ieper, zodat de lokale samenwerking afhankelijk hiervan geoptimaliseerd kan worden. Vervolgens vinden we participatie van de doelgroep essentieel. Ten derde hechten we belang aan een heldere taal. Gezien de ligging van de gevangenis en op basis van onze eerdere ervaringen veronderstellen we namelijk dat de populatie onder andere zal bestaan uit anderstaligen en kwetsbare profielen (mogelijks met dubbel diagnose). Tot slot is de stijgende mate aan digitalisering niet weg te denken uit de hedendaagse hulp- en dienstverlening, waardoor ook dit thema een plaats verdient in het actieplan.

Dit actieplan benoemt geen domeinspecifieke doelstellingen.

Doelstelling 2: De hulp- en dienstverlening ontwikkelt een integraal doelgroepenbeleid vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.

Zoals aangegeven in de omgevingsanalyse verandert de populatie van de gevangenis van Ieper. Niet alleen qua aantal, maar ook qua samenstelling. We veronderstellen dat dit een invloed zal hebben op de werking en het aanbod van de hulp- en dienstverlening. Daarom is het belangrijk om in eerste instantie een analyse van de doelgroep uit te voeren. Wie verblijft in de gevangenis en wat zijn hun noden en behoeften? Verblijven er effectief veroordeelden? En zijn er nog andere doelgroepen te onderscheiden? Deze vragen hopen we te beantwoorden, zodat de hulp- en dienstverlening zich hierop kan organiseren¹.

Doelstelling 2

De hulp- en dienstverlening ontwikkelt een integraal doelgroepenbeleid vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.

Actie 2.1.

Een analyse van de doelgroep wordt uitgevoerd.

De hulp- en dienstverlening wil een antwoord bieden op de noden en behoeften van de gedetineerden die verblijven in de gevangenis van Ieper. Daarom is het belangrijk om 1) zicht te krijgen op wie in de gevangenis verblijft en 2) te weten wat hun noden en behoeften aan hulp- en

¹ De gevangenis van Ieper was gesloten tijdens het empirisch onderzoek van het BRUG-onderzoek (maatregel 1 STRAP), waardoor hierover geen informatie beschikbaar is.

dienstverlening zijn. Zo zal zeker ook de impact van het niet meer aanbieden van individuele leerbegeleiding in kaart gebracht worden. Eens de noden en behoeften gekend zijn, wordt het netwerk en het aanbod van de hulp- en dienstverlening hierop afgestemd waar mogelijk.	
Link STRAP	SD1. We zetten in op een meer evidence-based hulp- en dienstverleningsaanbod.
Trekker	Beleidscoördinator
Betrokkenen	Beleidsteam, coördinatieteam en CORTi
Timing	Doorlopend
Indicatoren	Profielschets gedetineerden is opgemaakt. Zicht op noden en behoeften gedetineerden: (rechtstreekse) bevraging en via overlegorganen. Oplijsting onderwijsvragen individuele leerbegeleiding. Aangepast netwerk en aanbod hulp- en dienstverlening.
Middelen	/

Doelstelling 2	
De hulp- en dienstverlening ontwikkelt een integraal doelgroepenbeleid vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.	
Actie 2.2.	
De hulp- en dienstverlening onderzoekt de impact van 'veroordeelden' op de werking.	
De hulp- en dienstverlening van de gevangenis van Ieper komt (in theorie) voor het eerst structureel in aanraking met veroordeelden. Op basis van de input van actie 2.1. zal duidelijk blijken of dit in realiteit waargemaakt wordt. Samen onderzoeken we - indien dit het geval is - wat de impact hiervan is en bekijken we de mogelijkheden die dit creëert. Dit zowel voor het groepsaanbod als het individueel aanbod. Wat dit laatste betreft denken we hierbij bijvoorbeeld aan het trajectmatig werken, waarbij een hogere mate van continuïteit wordt gegenereerd bij binnenkomen en verlaten van de gevangenis.	
Link STRAP	42. Continuïteit traject binnen-buiten detentie
Trekker	CAW
Betrokkenen	CORTi + coördinatieteam
Timing	2025
Indicatoren	Profielschets waaruit aanwezigheid veroordeelden al dan niet blijkt. Impact veroordeelden voor individueel en groepsaanbod in kaart gebracht. Aanbod bijgestuurd naar noden en behoeften veroordeelden.
Middelen	/

Doelstelling 2	
De hulp- en dienstverlening ontwikkelt een integraal doelgroepenbeleid vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.	
Actie 2.3.	

De hulp- en dienstverlening heeft aandacht voor specifieke doelgroepen.	
<p>Een aantal doelgroepen die benoemd worden in het strategisch plan hulp- en dienstverlening waren in het verleden vertegenwoordigd in de gevangenis van Ieper. We denken hierbij aan plegers van intrafamiliaal geweld en seksueel geweld (gelinkt met veelplegers) en gedetineerden met een psychische/psychiatrische problematiek met al dan niet een (vermoeden van) beperking. Deze doelgroep bevindt zich ook in de reguliere werking van de partners. Als blijkt dat zij vanaf 2024 ook binnen de muren verblijven (cfr. actie 2.1.), zal hier intra muros voldoende aandacht aan besteed worden (individueel en groepsaanbod). We denken hierbij bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van groepstrajecten vanuit het CGG en het CAW, het autismeproject in West-Vlaamse gevangenissen, ... Het netwerk wordt verkend en verdiept, rekening houdend met de noden en behoeften van de doelgroep.</p> <p>Geradicaliseerden zullen niet verblijven in de gevangenis van Ieper.</p>	
Link STRAP	SD3. We besteden binnen de hulp- en dienstverlening bijzondere aandacht aan volgende doelgroepen: geradicaliseerden, gedetineerden met een psychische/psychiatrische problematiek, veelplegers en daders van intrafamiliaal en seksueel geweld.
Trekker	CAW en CGG
Betrokkenen	CORTi
Timing	2025
Indicatoren	Profielchets waaruit aanwezigheid doelgroepen blijkt. Impact aanwezigheid doelgroepen in kaart gebracht. Aanbod bijgestuurd naar gedetecteerde noden en behoeften.
Middelen	/

Doelstelling 3: Participatie van de doelgroep staat centraal binnen de werking van de hulp- en dienstverlening.

We streven ernaar om de doelgroep te betrekken bij het ontwikkelen, uitbouwen en organiseren van het groepsaanbod hulp- en dienstverlening. Dit vanuit de veronderstelling dat dit zorgt voor een betere afstemming van het aanbod op de behoeften, belangen en waarden die leven bij de doelgroep. In eerste instantie zullen we in de vernieuwde gevangenis onderzoeken en verkennen wat de mogelijkheden hiertoe zijn. In tweede instantie zullen we experimenteren met een aantal participatieve praktijken die we voortdurend zullen bijsturen en evalueren.

Doelstelling 3
Participatie van de doelgroep staat centraal binnen de werking van de hulp- en dienstverlening.
Actie 3.1.
We onderzoeken en verkennen de participatiemogelijkheden van de doelgroep bij het groepsaanbod van de hulp- en dienstverlening.
De aanwezigheid van veroordeelden, en daarmee verbonden de langere verblijfsduur, biedt mogelijkheden wat betreft het inzetten op participatie van de doelgroep. We verkennen daarom wat de mogelijkheden zijn en streven naar het behouden en versterken van doelgroepparticipatie bij de organisatie en de ondersteuning van het hulp- en dienstverleningsaanbod.

Link STRAP	26. Participatie van gedetineerden aan het sport- en cultuuraanbod met het oog op competentie-bevordering. 27. De impact van participatie projecten/activiteiten en hun bijdrage tot de versterking van de kerncompetenties van gedetineerden.
Trekker	DRA
Betrokkenen	Beleidsteam en coördinatieteam
Timing	2024-25
Indicatoren	Participatiemogelijkheden van gedetineerden zijn onderzocht. Goede praktijken uit andere gevangenissen werden bekeken.
Middelen	/

Doelstelling 3

Participatie van de doelgroep staat centraal binnen de werking van de hulp- en dienstverlening.

Actie 3.2.

We experimenteren met één of meerdere participatieve praktijken op basis van de verkende mogelijkheden.

Als de participatiemogelijkheden van de doelgroep bij het groepsaanbod van de hulp- en dienstverlening in kaart werden gebracht, bekijken we samen waarmee we in de praktijk aan de slag gaan. Initiatieven worden uitgewerkt en in de praktijk gebracht. Op vooraf bepaalde tijdstippen worden die geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig.

Link STRAP	26. Participatie van gedetineerden aan het sport- en cultuuraanbod met het oog op competentie-bevordering. 27. De impact van participatie projecten/activiteiten en hun bijdrage tot de versterking van de kerncompetenties van gedetineerden.
Trekker	DRA
Betrokkenen	Coördinatieteam
Timing	2024-26
Indicatoren	Één of meer participatie praktijken worden ontwikkeld. Evaluatie en bijsturing van de initiatieven.
Middelen	/

Doelstelling 4: We communiceren kwaliteitsvol en toegankelijk met en naar gedetineerden.

Communicatie is van essentieel belang, niet alleen in de maatschappij maar ook binnen de muren van de gevangenis. Het inzetten op geletterdheid is namelijk belangrijk om zelfstandig te kunnen functioneren en te kunnen participeren. Door taalbeleid expliciet op te nemen in het actieplan zetten we ons in voor het bevorderen van kwaliteitsvolle en toegankelijke communicatie met en naar gedetineerden. We hebben er niet alleen aandacht voor, maar gaan een stap verder door aan de slag te gaan met specifieke tools en de organisatie van een aanbod dat kadert binnen het taalbeleid.

Doelstelling 4

We communiceren kwaliteitsvol en toegankelijk met en naar gedetineerden.

Actie 4.1.

De hulp- en dienstverlening heeft in haar werking aandacht voor kwaliteitsvol en toegankelijk taalgebruik.

Gezien de ligging van de gevangenis en op basis van onze eerdere ervaringen veronderstellen we zoals eerder gesteld dat de populatie in de gevangenis van leper onder andere zal bestaan uit anderstaligen en kwetsbare profielen. Doordat niet iedereen eenzelfde moedertaal spreekt en laaggeletterdheid aanwezig is binnen de gevangensmuren, is een goed taalbeleid van essentieel belang. We schetsen een beeld van hoe de hulp- en dienstverlening op dit moment omgaat met taal en communicatie (verbaal, op papier en digitaal), zodat de prioritaire noden en knelpunten blootgelegd worden. Een plan van aanpak wordt uitgewerkt zodat het taalbeleid een behapbaar project is. Om draagvlak te creëren starten we met een concrete actie, zoals een vorming klare taal voor professionals.

Link STRAP	53.c. Geletterdheid van gedetineerden en taalbeleid.
Trekker	Onderwijscoördinator
Betrokkenen	Alle medewerkers
Timing	Doorlopend
Indicatoren	Verkennen samenwerking Agentschap Integratie en Inburgering. Situatieschets taalbeleid hulp- en dienstverlening. Plan van aanpak taalbeleid hulp- en dienstverlening. Vorming klare taal voor professionals .
Middelen	Te bepalen

Doelstelling 4

We communiceren kwaliteitsvol en toegankelijk met en naar gedetineerden.

Actie 4.2.

Specifieke tools gebruiken en aanbod organiseren die kadert binnen het taalbeleid.

We gaan aan de slag met het plan van aanpak taalbeleid. We onderzoeken hierbij welke tools een hulpmiddel kunnen betekenen in de communicatie naar de gedetineerden. Daarnaast nemen we een geletterdheidsaanbod op in het onderwijsaanbod voor gedetineerden.

Link STRAP	53.c. Geletterdheid van gedetineerden en taalbeleid. 5. Cursus Nederlands als tweede taal.
Trekker	Onderwijscoördinator
Betrokkenen	Alle medewerkers
Timing	Doorlopend
Indicatoren	Overzicht van beschikbare tools + inbedding. Geletterdheidsaanbod (link Vlaamse leidraad) vervat in het basisaanbod van de gevangenis (zoals Nederlands voor anderstaligen, een samenwerking met Huis van het Nederlands).
Middelen	/

Doelstelling 5: De digitale mogelijkheden binnen de gevangenis van Ieper worden onderzocht.

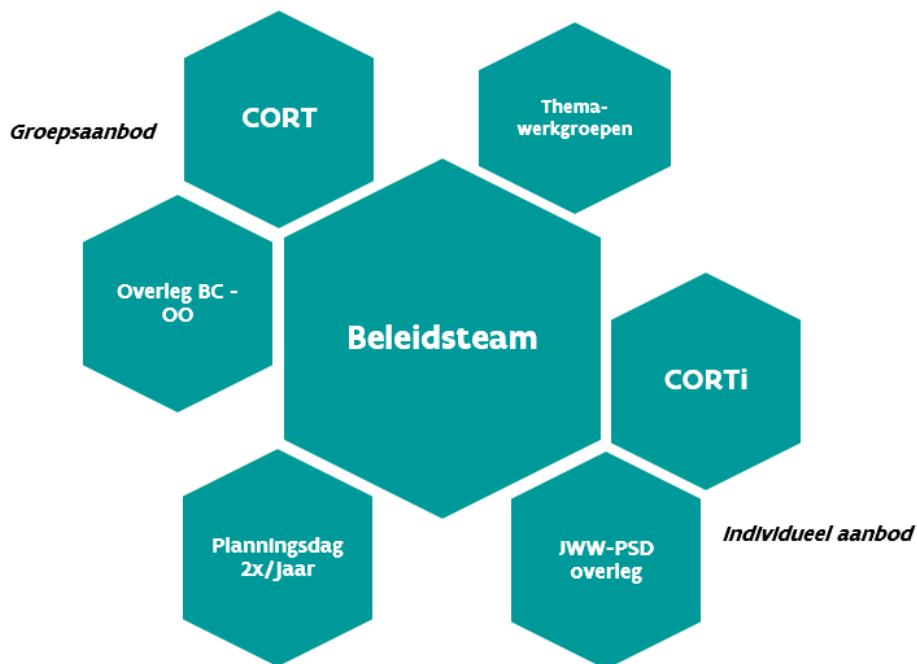
De digitale evolutie heeft een invloed op elk segment van het leven. De stijgende mate aan digitalisering is daarom niet langer weg te denken uit de hedendaagse hulp- en dienstverlening. We merken daarenboven – zij het beperkt - dat ook in de gevangeniscontext steeds meer digitalisering aanwezig is (zoals videobellen, Just from Cell, ...). Een speerpunt die gesteld wordt, is dat gedetineerden hun re-integratie in de maatschappij op een gecontroleerde en veilige manier digitaal moeten kunnen voorbereiden. We onderzoeken daarom wat de digitale mogelijkheden zijn binnen de gevangenis van Ieper en anticiperen hierop als hulp- en dienstverlening.

Doelstelling 5	
De digitale mogelijkheden binnen de gevangenis van Ieper worden onderzocht.	
Actie 5.1. De hulp- en dienstverlening anticipeert op de digitale mogelijkheden binnen de gevangenis van Ieper.	
De digitale mogelijkheden binnen de gevangenis van Ieper worden onderzocht. Bij de opening van de gevangenis wordt gebruik gemaakt van het dienstenplatform Just from Cell. De hulp- en dienstverlening is hierbij betrokken, bekijkt welke mogelijkheden en uitdagingen dit biedt en anticipeert hierop in haar werking (cfr. bekendmaking aanbod, inschrijvingen, opleiding en ondersteuning). Daarnaast streven we naar het beschikbaar maken van andere bestaande digitale leer- en dienstenplatformen (cfr. onderwijs). We volgen de ontsluiting van het beperkt internet nauwgezet op met het oog op <i>blended</i> hulpverlening. Dergelijke tools ondersteunen en intensiveren namelijk de hulpverlening voor de cliënt. Tot slot zal de gevangenisbibliotheek verder gedigitaliseerd worden. Op die manier kunnen de digitale competenties van gedetineerden (verder) ontwikkeld en versterkt worden opdat deze aansluiten bij de digitale vaardigheden die onze samenleving vereisen.	
Link STRAP	OD 4.4 We brengen de digitale wereld in de gevangenis met oog op de ontwikkeling van digitale vaardigheden. 48. Versterken van de digitale architectuur. 49. Digitalisering van het onderwijsaanbod. 50. Optimalisering van de digitale uitrusting binnen de gevangenisbibliotheek om de digitale vaardigheden van gedetineerden te verhogen.
Trekker	Beleidscoördinator
Betrokkenen	Alle medewerkers
Timing	2024-26
Indicatoren	Samenwerking in het kader van Just from Cell. Digitalisering aanbod, met mogelijkheden <i>blended</i> hulpverlening. Digitale uitrusting gevangenisbibliotheek en leslokaal.
Middelen	Digitaliseringssubsidie bibliotheek

Organisatiestructuur met overlegmodel

Om een kwaliteitsvol hulp- en dienstverleningsaanbod te realiseren vanuit de Vlaamse overheid is er nood aan een goede samenwerking en een overlegcultuur. Die samenwerking wordt concreet gemaakt binnen een aantal overlegorganen. De overlegorganen worden blijvend geëvalueerd zodat we komen tot een efficiënte overlegstructuur met duidelijke communicatielijnen.

Bij de opstart van de gevangenis van Ieper zijn er drie structurele overlegorganen: het beleidsteam, het coördinatieteam en het CORTi. Tussen alle medewerkers op het terrein wordt een wisselwerking voorzien tijdens de jaarlijkse planningsdag. Specifieke inhoudelijke thema's worden besproken met de betrokken diensten tijdens thematisch overleg.

Het beleidsteam

Het beleidsteam neemt beleidsbeslissingen en *maakt een actieplan* op waarin gedeelde, domein overschrijdende acties worden vastgelegd. Het beleidsteam legt de strategische doelstellingen en acties vast. Het beleidsteam is verantwoordelijk voor *de evaluatie en de bijsturing* van het actieplan. De gemandateerde leden van het beleidsteam bepalen of ze mee kiezen voor de concrete uitwerking en inzetbaarheid van personeel bij de totstandkoming van bepaalde acties en/of van het aanbod.

Samenstelling

Organisatie	Functie
Agentschap Justitie en Handhaving	Beleidscoördinator
DG EPI	Directeur
CAW	Coördinator onthaal en JWW
VDAB	Provinciaal expert
DRA	Afgevaardigde

CGG	Coördinator
VOCVO	Afgevaardigde

Het coördinatieteam

Het coördinatieteam bestaat uit vaste leden betrokken bij het groepsaanbod en staat in voor *de opvolging en de uitvoering* van het actieplan. Het coördinatieteam bespreekt de concrete planning, de uitwerking en de evaluatie van het aanbod naar aanleiding van beslissingen genomen door het beleidsteam. Daarnaast wordt de *samenwerking* in kader van groepsactiviteiten besproken.

Samenstelling

Organisatie	Functie
Agentschap Justitie en Handhaving	Beleidscoördinator
DG EPI	Coördinator detentiebegeleiders
DG EPI	Detentiebegeleider
	Gedetineerde
CAW	Organisatieondersteuner
DRA	Sport- en cultuurfunctionaris
VOCVO	Onderwijscoördinator

Het CORTi

Het CORTi bestaat uit vaste leden betrokken bij het individueel aanbod. De focus van het overleg is het bespreken van de onderlinge *samenwerking* en gemeenschappelijke inhoudelijke thema's. Daarnaast staan ook zij in voor *de opvolging en de uitvoering van het actieplan* voor die thema's die zich situeren binnen het individuele aanbod.

Samenstelling

Alle individuele hulp- en dienstverleners worden uitgenodigd voor het overleg.

Bijlage - Samenvatting

Doelstelling 1

De hulp- en dienstverlening wordt (her)opgestart in de vernieuwde gevangenis van Ieper.

Actie 1.1.

Alle partners zijn betrokken bij de uitwerking van de heropstart van de hulp- en dienstverlening.

Actie 1.2.

De nodige logistieke voorbereidingen worden getroffen voor de heropening van de gevangenis van Ieper.

Actie 1.3.

Het individuele aanbod en groepsaanbod wordt terug opgestart.

Actie 1.4

De werking van de hulp- en dienstverlening wordt verder op punt gezet en geëvalueerd en dit in transparante dialoog met alle betrokken partijen.

Doelstelling 2

De hulp- en dienstverlening ontwikkelt een integraal doelgroepenbeleid vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.

Actie 2.1.

Een analyse van de doelgroep wordt uitgevoerd.

Actie 2.2.

De hulp- en dienstverlening onderzoekt de impact van 'veroordeelden' op de werking.

Actie 2.3.

De hulp- en dienstverlening heeft aandacht voor specifieke doelgroepen.

Doelstelling 3

Participatie van de doelgroep staat centraal binnen de werking van de hulp- en dienstverlening.

Actie 3.1.

We onderzoeken de participatiemogelijkheden van de doelgroep op verschillende echelons van de werking.

Actie 3.2.

We experimenteren met één of meerdere participatieve praktijken op basis van de verkende mogelijkheden.

Doelstelling 4

We communiceren kwaliteitsvol en toegankelijk met en naar gedetineerden.

Actie 4.1.

De hulp- en dienstverlening heeft in haar werking aandacht voor kwaliteitsvol en toegankelijk taalgebruik.

Doelstelling 5

De digitale mogelijkheden binnen de gevangenis van leper worden onderzocht.

Actie 5.1. De hulp- en dienstverlening anticipeert op de digitale mogelijkheden binnen de gevangenis van leper.